

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Αθήνα, 4-12-2018

ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

Αριθμός ατομικής Γνωμοδότησης 220/2018

Αριθμός ερωτήματος: Το έγγραφο με αριθμό πρωτ. ΤΟ1/648/11/2018 Ε.Φ.Κ.Α. / Κεντρικής Υπηρεσίας / Γενικής Διεύθυνσης Απονομής Συντάξεων / Διεύθυνσης Απονομής Συντάξεων, όπως συμπληρώθηκε με το έγγραφο με αριθμό πρωτ. ΤΟ1/648/12/2018 και τα συνημμένα του.

Περίληψη ερωτήματος: Ερωτάται αν η Υπηρεσία αναζητεί νόμιμα την επιστροφή των καταβληθέντων στους ασφαλισμένους Α.Σ., Χ.Σ., Γ.Ε., Γ.Ν. και Β.Τ. χρηματικών ποσών προσωρινών συντάξεων.

Ιστορικό

Στα παραπάνω έγγραφα της υπηρεσίας και στα στοιχεία του φακέλλου που τα συνοδεύουν εκτίθεται το ακόλουθο πραγματικό:

1. Με την υπ' αριθμ. 17/2016 εγκύκλιο του Ι.Κ.Α.-Ε.Τ.Α.Μ., που εκδόθηκε (όπως εκτίθεται στο πρώτο από τα παραπάνω έγγραφα) σύμφωνα με το περιεχόμενο της υπ' αριθμ. 328/2016 ατομικής γνωμοδότησης ΝΣΚ (του λοιπού: γνωμοδότησης), δόθηκαν οδηγίες για την συνταξιοδοτική τακτοποίηση εκκρεμών συνταξιοδοτικών αιτημάτων του Τ.Σ.Ε.Α.Π.Γ.Σ.Ο. (ταμείου συντάξεως και επικουρικής ασφάλισης προσωπικού γεωργικών συνεταιριστικών οργανώσεων) σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 61 παρ. 16 (πρώην 17) του ν. 4277/2014. Σύμφωνα με τη γνωμοδότηση και τις παραπάνω οδηγίες, όσοι στις 1/8/2007 ήταν ασφαλισμένοι στο Τ.Σ.Ε.Α.Π.Γ.Σ.Ο. καθώς και αυτοί που απασχολήθηκαν σε συνεταιριστικές οργανώσεις πριν και μετά την 1^η/8^{ου}/2007 ασφαλίζονται και συνταξιοδοτούνται σύμφωνα με το καταστατικό του Τ.Σ.Ε.Α.Π.Γ.Σ.Ο., όσο δε αφορά στις εκκρεμείς κατά την 1^η/8^{ου}/2014 αιτήσεις συνταξιοδότησης, αυτές θεωρήθηκε ότι ασκήθηκαν («μεταφέρθηκαν πλάσματι», όπως επί λέξει αναγράφεται στο πρώτο έγγραφο του ερωτήματος) στις 1/8/2014 (ημερομηνία δημοσίευσης του ν. 4277/2014). Στις πλείστες των εκκρεμών περιπτώσεων, οι αιτήσεις συνταξιοδότησης

είχαν υποβληθεί πριν τις 1/8/2014 (οι περισσότερες κατά τα έτη 2009-2011), με αίτημα τη συνταξιοδότηση κατ' εφαρμογή των διατάξεων του Τ.Σ.Ε.Α.Π.Γ.Σ.Ο. και είχε χορηγηθεί προσωρινή σύνταξη. Κατά την υποβολή αυτών των αιτήσεων συνταξιοδότησης ίσχυαν οι οδηγίες της υπ' αριθμ. 61/2008 εγκυκλίου του Ι.Κ.Α.-Ε.Τ.Α.Μ. καθώς και του υπ' αριθμ. πρωτ. Τ00/530/8 από 22-11-2011 Γ.Ε. (γενικού εγγράφου) της Διεύθυνσης Ασφάλισης - Εσόδων του Ι.Κ.Α.-Ε.Τ.Α.Μ., σύμφωνα με το οποίο όσοι ασφαλισμένοι είχαν ασφαλιστικό δεσμό με το Τ.Σ.Ε.Α.Π.Γ.Σ.Ο. μέχρι και 31/7/2007, για απασχολήσεις τους από 1/8/2007 και μετά σε συνεταιριστικές οργανώσεις ασφαλίζονται με τις διατάξεις του Τ.Σ.Ε.Α.Π.Γ.Σ.Ο. και διέπονται από την νομοθεσία του. Παρά ταύτα, πριν ολοκληρωθεί η διεκπεραίωση των συνταξιοδοτικών αυτών αιτήσεων με βάση το έγγραφο αυτό, εκδόθηκε το υπ' αρ. πρωτ. Τ00/530/5 από 1-8-2012 Γ.Ε. της Διεύθυνσης Ασφάλισης - Εσόδων του Ι.Κ.Α.-Ε.Τ.Α.Μ., με το οποίο τροποποιήθηκαν οι οδηγίες του προηγούμενου γενικού εγγράφου και ορίστηκε ότι τόσο οι πριν όσο και οι μετά τις 1/8/2007 εργαζόμενοι σε συνεταιριστικές οργανώσεις διέπονται από τη νομοθεσία του Ι.Κ.Α.-Ε.Τ.Α.Μ. και όχι του Τ.Σ.Ε.Α.Π.Γ.Σ.Ο., οι δε εκκρεμείς περιπτώσεις πρέπει να αντιμετωπιστούν με τις οδηγίες του νέου αυτού εγγράφου. Κατόπιν τούτου, το τοπικό υποκατάστημα ασφαλισμένων του εντασσομένου Τ.Σ.Π. - Η.Σ.Α.Π. και του εντασσομένου κλάδου συντάξεως Τ.Σ.Ε.Α.Π.Γ.Σ.Ο. του Ι.Κ.Α. - Ε.Τ.Α.Μ., ως αναρμόδιο πλέον για το χειρισμό των εκκρεμών αυτών συνταξιοδοτικών αιτημάτων, διέκοψε τη διαδικασία διεκπεραίωσής τους μέχρι την λήψη οδηγιών, χωρίς όμως να προβεί και σε διακοπή των προσωρινών αποφάσεων συνταξιοδότησης (με συνέπεια τη συνέχιση καταβολής των προσωρινών συντάξεων), ενώ όλες οι παραπάνω αιτήσεις παρέμειναν εκκρεμείς και ήδη ευρίσκονται στο στάδιο της διεκπεραίωσης από την αρμόδια Υπηρεσία, σύμφωνα με τις οδηγίες της εγκυκλίου και τη νομοθεσία του Τ.Σ.Ε.Α.Π.Γ.Σ.Ο.. Ως χρονικό σημείο έναρξης των οικονομικών αποτελεσμάτων (και, πιο συγκεκριμένα: έναρξης καταβολής των συντάξεων) των εκκρεμών αυτών υποθέσεων ορίστηκε, σύμφωνα με τις οδηγίες της Υπηρεσίας, η 1^η/8^{ου}/2014.

2. Σύμφωνα με το υπ' αριθμ. πρωτ. 1179 από 31-1-2018 έγγραφο του Ε.Φ.Κ.Α. / Α' τοπικού Υποκαταστήματος Μισθωτών Ημαθίας με έδρα τη Βέροια, υπάρχουν περιπτώσεις ασφαλισμένων, οι οποίοι, ενώ πληρούσαν τις ίδιες προϋποθέσεις συνταξιοδότησης και υπέβαλαν την αίτηση συνταξιοδότησης την ίδια χρονική στιγμή, αντιμετωπίστηκαν διαφορετικά λόγω της μεταβολής των «πακέτων κάλυψης» (δηλαδή μεταβολής των διατάξεων που ερρύθμιζαν την ασφάλισή τους) βάσει των παραπάνω γενικών εγγράφων και λόγω της καθυστέρησης έκδοσης των αποφάσεων

συνταξιοδότησής τους. Στις περιπτώσεις αυτές κάποιοι ασφαλισμένοι συνταξιοδοτήθηκαν με τη νομοθεσία του Ι.Κ.Α.-Ε.Τ.Α.Μ., ενώ κάποιοι άλλοι, που είχαν υποβάλει αίτηση την ίδια χρονική περίοδο και δεν είχε εκδοθεί έγκαιρα η πράξη συνταξιοδότησής τους, αντιμετωπίστηκαν ως ασφαλισμένοι του Τ.Σ.Ε.Α.Π.Γ.Σ.Ο. λόγω της μεταβολής της νομοθεσίας [δηλαδή λόγω έναρξης ισχύος της διάταξης του άρθρου 61 παρ. 16 (πρώην 17) του ν. 4277/2014], με αποτέλεσμα οι αιτήσεις τους να σταλούν στο Τ.Σ.Ε.Α.Π.Γ.Σ.Ο. και να απορριφθούν λόγω έλλειψης χρονικών προϋποθέσεων συνταξιοδότησης κατ' εφαρμογή των περί Τ.Σ.Ε.Α.Π.Γ.Σ.Ο. διατάξεων. Οι ασφαλισμένοι αυτοί λάμβαναν προσωρινή σύνταξη και ήδη καλούνται να την επιστρέψουν, με εκδοθείσες αποφάσεις καταλογισμού σε βάρος τους. Το ζήτημα, για το οποίο η Υπηρεσία προβληματίζεται και ζητεί τις απόψεις του ΝΣΚ με έκδοση γνωμοδότησης, αφορά στις προσωρινές συντάξεις που είχαν δοθεί πριν τις 1/8/2014, οπότε, σύμφωνα με τις οδηγίες της εγκυκλίου 17/2016, αρχίζουν τα οικονομικά αποτελέσματα των αποφάσεων συνταξιοδότησης και ειδικότερα η έναρξη καταβολής των συντάξεων. Συγκεκριμένα, η αρμόδια Υπηρεσία [τέως τοπικό υποκατάστημα ασφαλισμένων του εντασσομένου Τ.Σ.Π. - Η.Σ.Α.Π. και του εντασσομένου κλάδου συντάξεως Τ.Σ.Ε.Α.Π.Γ.Σ.Ο. του Ι.Κ.Α. - Ε.Τ.Α.Μ. (ήδη Ε.Φ.Κ.Α.)] εκδίδει πλέον οριστικές αποφάσεις επί των εκκρεμών αιτήσεων με έναρξη συνταξιοδότησης από 1/8/2014 και συγχρόνως προβαίνει σε καταλογισμό, ως αχρεωστήτως καταβληθέντος, κάθε ποσού προσωρινής σύνταξης που είχε δοθεί πριν τις 1-8-2014. Ειδικά σε περιπτώσεις μακρόχρονης (π.χ. μεταξύ των ετών 2010-2014) καταβολής της προσωρινής σύνταξης, τα ποσά που καταλογίζονται κυμαίνονται μεταξύ 30.000,00 - 40.000,00 ευρώ τα οποία και συμψηφίζονται με τα ποσά των συντάξεων που η καταβολή τους άρχισε στις 1/8/2014. Το ίδιο συμβαίνει και στα Υποκαταστήματα του πρώην Ι.Κ.Α.-Ε.Τ.Α.Μ. (ήδη Ε.Φ.Κ.Α.), τα οποία ζητούν την επιστροφή των προσωρινών συντάξεων που έχουν δοθεί λόγω παραπομπής των συνταξιοδοτικών περιπτώσεων στο τότε τοπικό υποκατάστημα ασφαλισμένων του εντασσομένου Τ.Σ.Π. - Η.Σ.Α.Π. και του εντασσομένου κλάδου σύνταξης Τ.Σ.Ε.Α.Π.Γ.Σ.Ο. του Ι.Κ.Α. - Ε.Τ.Α.Μ. (ήδη Ε.Φ.Κ.Α.) λόγω αρμοδιότητας, το οποίο και τελικά απέρριψε τα συνταξιοδοτικά αιτήματα. Για τους παραπάνω λόγους έχουν υποβληθεί πλείστες ενστάσεις ενώπιον των αρμοδίων Τ.Δ.Ε. (τοπικών διοικητικών επιτροπών) των Υποκαταστημάτων με αίτημα την ανάκληση των αποφάσεων καταλογισμού. Εν όψει του εκτεθέντος προβληματισμού η Υπηρεσία ζητεί τις απόψεις του ΝΣΚ «με έκδοση σχετικής γνωμοδότησης, προκειμένου αφ' ενός να διευκρινιστεί πλήρως το σκεπτικό της γνωμοδότησης και αφ' ετέρου να επιβληθεί το

έργο των Τ.Δ.Ε. κατά τη συζήτηση των σχετικών με το θέμα ενστάσεων» και τονίζει ότι α) «σύμφωνα με τη γνωμοδότηση Έκκρεμής αίτηση επί της οποίας δεν έχει εκδοθεί σχετική πράξη ή απόφαση του αρμοδίου οργάνου μέχρι της ενάρξεως ισχύος νεωτέρου νόμου, κρίνεται αυτεπαγγέλτως από τον ασφαλιστικό οργανισμό βάσει των νέων διατάξεων μόνο εφ' όσον οι τελευταίες εν όψει του πραγματικού συγκεκριμένης υποθέσεως, είναι ευμενέστερες για τον ενδιαφερόμενο εν σχέσει με το νομικό καθεστώς που ίσχυε κατά τον χρόνο υποβολής της αιτήσεως», β) «οι υπηρεσίες οφείλουν να εφαρμόζουν τις αρχές της καλής πίστης και χρηστής διοίκησης, με την έννοια της ίσης μεταχείρισης των περιπτώσεων καθώς και να προβαίνουν άμεσα σε διακοπή των χορηγούμενων συντάξεων (προσωρινών ή οριστικών) σε κάθε περίπτωση που διαπιστωθεί παράνομη ή εσφαλμένη καταβολή αυτών», γ) «πριν την έκδοση των ως άνω οριστικών αποφάσεων συνταξιοδότησης, εκδόθηκε ευνοϊκότερος νόμος (4277/2014) για την συνταξιοδοτική τακτοποίηση των εκκρεμών αιτήσεων» και δ) «στις περιπτώσεις που αναφέρει το Υποκατάστημα της Βέροιας διαπιστώνεται άνιση μεταχείριση των ασφαλισμένων και των συνταξιοδοτικών τους αιτημάτων, στις δε περιπτώσεις του Υποκαταστήματος τ. Τ.Σ.Ε.Α.Π.Γ.Σ.Ο. συνεχίστηκε η καταβολή των προσωρινών συντάξεων παρά την κοινοποίηση του ΓΕ Τ00/530/5/1-8-2012, βάσει του οποίου έπρεπε να προβούν σε διακοπή αυτών, με αποτέλεσμα να αναζητούνται μεγάλα ποσά ως αχρεωστήτως καταβληθέντα από αρχικής αιτήσεως μέχρι 31/7/2014.».

3. Μεταξύ άλλων, το ερώτημα αφορά και σε 16 ασφαλισμένους στους οποίους αφορά το υπ' αριθμ. πρωτ. 10180 από 18-12-2014 έγγραφο του Ι.Κ.Α. - Ε.Τ.Α.Μ. (τοπικού υποκαταστήματος ασφαλισμένων του εντασσομένου Τ.Σ.Π. - Η.Σ.Α.Π. και του εντασσομένου κλάδου συντάξεως Τ.Σ.Ε.Α.Π.Γ.Σ.Ο.), στο οποίο όμως όχι μόνο δεν διαλαμβάνεται μνεία για το αν α) χορηγήθηκε – ή όχι - προσωρινή σύνταξη στους 16 ασφαλισμένους, ή β) έχουν εκδοθεί καταλογιστικές πράξεις της Υπηρεσίας για αναζήτηση των εισπραχθέντων από τους ασφαλισμένους χρηματικών ποσών της προσωρινής συντάξεώς των, αλλά στην τελευταία σελίδα του εγγράφου βεβαιώνεται χειρογράφως ότι 7 από τους 16 ασφαλισμένους συνταξιοδοτούνται με τις διατάξεις του Ι.Κ.Α. - Ε.Τ.Α.Μ. αν η αίτησή τους υποβλήθηκε μετά την 1/8/2014 (δηλαδή δεν υπάρχει βεβαιότητα περί του χρόνου υποβολής της αίτησης, οπότε το ιστορικό είναι υποθετικό και συνεπώς δεν πληρούνται οι προϋποθέσεις εξέτασης των υποθέσεων από το Ν.Σ.Κ.), άλλες 6 υποθέσεις έχουν ιστορικό ελλιπές, ενώ οι 3 υποθέσεις που οι ασφαλισμένοι συνταξιοδοτούνται με τις διατάξεις του Τ.Σ.Ε.Α.Π.Γ.Σ.Ο. έχουν ιστορικό ελλιπές (και συνεπώς δεν πληρούνται οι προϋποθέσεις εξέτασης των υποθέσεων από

το Ν.Σ.Κ.), επειδή δεν έχει διαπιστωθεί αν χορηγήθηκε – ή όχι – προσωρινή σύνταξη στους ασφαλισμένους, ή αν έχουν εκδοθεί (και για ποιο λόγο) καταλογιστικές πράξεις της Υπηρεσίας για αναζήτηση των εισπραχθέντων από τους ασφαλισμένους χρηματικών ποσών της προσωρινής τους σύνταξης.

4. Επί του ερωτήματος του Ι.Κ.Α. - Ε.Τ.Α.Μ «ποιοι καταλαμβάνονται από το πεδίο εφαρμογής της διατάξεως του άρθρου 61, παρ. 16 (πρώην παρ. 17) του ν. 4277/1-8-2014» εκδόθηκε η γνωμοδότηση, σύμφωνα με την οποία:

«Η διάταξη του άρθρου 61, παρ. 16 (πρώην 17) του ν. 4277/2014 καταλαμβάνει στο πεδίο εφαρμογής της, για απασχολήσεις τους από 1-8-2007 και μετά σε συνεταιριστικές οργανώσεις, α) τόσο τους εργαζομένους, ο ασφαλιστικός δεσμός των οποίων με το Τ.Σ.Ε.Α.Π.Γ.Σ.Ο. ήτο ενεργός στις 31-7-2007 όσον και β) τους εργαζομένους οι οποίοι β) είχαν ενεργόν ασφαλιστικόν δεσμόν με το Τ.Σ.Ε.Α.Π.Γ.Σ.Ο. οποτεδήποτε προ της 31^{ης}/7^{ου}/2007, αλλά ββ) δεν είχαν ενεργόν ασφαλιστικόν δεσμόν με το Τ.Σ.Ε.Α.Π.Γ.Σ.Ο. στις 31-7-2007» και, επομένως, «ησφαλισμένοι του Τ.Σ.Ε.Α.Π.Γ.Σ.Ο., οι οποίοι είχαν ενεργόν ασφαλιστικόν δεσμόν καθ' οιοδήποτε διάστημα πριν τις 31-7-2007 ή μέχρι και 31-7-2007, για απασχολήσεις τους από 1/8/2007 και μετά σε Συνεταιριστικές Οργανώσεις» καταλαμβάνονται ασφαλιστικώς και συνταξιοδοτικώς από τις διατάξεις του Τ.Σ.Ε.Α.Π.Γ.Σ.Ο...». «Κατ' αρχήν, εκάστη διάταξη καταλαμβάνει τις αιτήσεις που υποβάλλονται μετά την έναρξιν ισχύος της (Σ.τ.Ε. 1257/1996: «νόμος»). Όμως, εάν μία αίτησις υποβληθή μετά την έναρξιν ισχύος μίας διατάξεως και παραμείνη εκκρεμής ενώπιον των οργάνων του ασφαλιστικού οργανισμού κατά την έναρξιν ισχύος της επομένης διατάξεως, η τελευταία εφαρμόζεται εφ' όσον αποβαίνει επωφελής διά τον ησφαλισμένον, άλλως η υπόθεσις κρίνεται βάσει της ισχυούσης κατά τον χρόνον υποβολής της αιτήσεως διατάξεως (Σ.τ.Ε. 1180/1991 όπ. αν., 1752/1993, 1264/1994: «νόμος», 1257/1995: «νόμος», 1257/1996 όπ. αν.). Εκκρεμής αίτησις, επί της οποίας δεν έχει εκδοθή σχετική πράξις ή απόφασις του αρμοδίου οργάνου μέχρι της ενάρξεως ισχύος νεωτέρου νόμου, κρίνεται αυτεπαγγέλτως από τον ασφαλιστικόν οργανισμόν βάσει των νέων διατάξεων μόνον εφ' όσον οι τελευταίες, εν όψει του πραγματικού συγκεκριμένης υποθέσεως, είναι ευμενέστερες διά τον ενδιαφερόμενον εν σχέσει προς το νομικό καθεστώς που ίσχυε κατά το χρόνον υποβολής της αιτήσεως (Σ.τ.Ε. 1007/1990, 177/1998 και 1453/1999: Ε.Δ.Κ.Α. 1990.528, 2000.270 και 2000.263 αντιστοίχως, σχετ. Σ.τ.Ε.1180/1991: "νόμος", 1752/1993). Τούτο ... δεν ισχύει μόνον όταν εις το νεώτερον και ευνοϊκώτερον

καθεστώς ορίζεται ρητώς ότι δεν εφαρμόζεται στις προγενέστερες ασφαλιστικές περιπτώσεις (Στεργίου όπ. αν. σελ. 301, με περαιτέρω παραπομπή στη νλγία του Σ.Τ.Ε.). Ευνοϊκότερες νοούνται οι διατάξεις που θεσπίζουν τις ουσιαστικές προϋποθέσεις απονομής συντάξεως, αναγνώρισεως χρόνου υπηρεσίας κ.λπ. και όχι οι αφορώσες σε διαδικαστικά θέματα (Σ.Τ.Ε. 1864/2001: Ε.Δ.Κ.Α. 2001.829). Διατάξεις νεώτερες και ευμενέστερες από τις ισχύουσες δημιουργούν τεκμήριον αναδρομικής εφαρμογής των δυνάμενο να ανατραπή μόνο με αντίθετη ειδική διάταξη (Σ.Τ.Ε. 2672/1984: Δ.Φ.Ν. 1985.794). Όταν υπάρχει ρητή νομοθετική ρύθμιση, το επί των ασφαλιστικών παροχών δικαίωμα κρίνεται βάσει των νεωτέρων διατάξεων έστω και αν οι κατά νόμον προϋποθέσεις στοιχειοθετήσεως του δικαιώματος και η διακοπή του ασφαλιστικού δεσμού είχαν επέλθει προ της ενάρξεως ισχύος των νεωτέρων διατάξεων (Σ.Τ.Ε. 2914/1983, 40/1985, 251/1989, 665/2000: Ε.Δ.Κ.Α. 1984.109, 1985.525, 1990.15, 2000.431 αντιστοίχως).».

Η γνωμοδότηση έγινε δεκτή από τον Διοικητή του Ι.Κ.Α.-Ε.Τ.Α.Μ..

Νομοθετικό πλαίσιο

5. Αν. ν. 1846/1951 «περί κοινωνικών ασφαλίσεων» (Α' 179): Άρθρον 29 ... 5 [όπως, μετά την αντικατάστασή της με το άρθρο 12 παρ. 1 ν.δ. 4476/1966 (Α' 103), αντικαταστάθηκε ως άνω με το άρθρο 29 παρ. 1 ν. 3518/2006 (Α' 272)]. Η καταβολή της σύνταξης αρχίζει από την ημέρα κατά την οποία υποβλήθηκε από τον ασφαλισμένο η αίτηση για απονομή σύνταξης. ....

6. Ν. 3086/2002 (Α' 324). Άρθρο 7 παρ. 4: «Οι γνωμοδοτήσεις δεν δημιουργούν δικαίωμα υπέρ οποιουδήποτε τρίτου, πριν από την αποδοχή τους με επισημειωματική πράξη από ... το Διοικητικό Συμβούλιο Νομικού Προσώπου Δημοσίου Δικαίου ή άλλο κατά νόμο αρμόδιο όργανο αυτού ... . Μετά την αποδοχή τους οι γνωμοδοτήσεις αποτελούν πράξεις, που είναι υποχρεωτικές για ... το Νομικό Πρόσωπο ... ».

7. Κατά γενική αρχή του διοικητικού δικαίου δεν επιτρέπεται η ανάκληση νομίμων - ή εγκύρων (Τάχος «Ελληνικό διοικητικό δίκαιο» τρίτη έκδοση σελ. 403) - ατομικών διοικητικών πράξεων οι οποίες δημιούργησαν δικαιώματα των διοικουμένων (ΣΤΕ 859/1998, 3929/1997, 453/1968, Σπηλιωτόπουλος «Εγχειρίδιο Διοικητικού Δικαίου» 14^η έκδοση, τόμος 1, αριθμ.175) ακριβώς επειδή συμφωνούν με το νόμο (Τάχος όπου ανωτέρω).

8. Η συνταγματική αρχή της ισότητας ερμηνεύεται «υπό το κρατούν εις την Ελλάδα σύστημα κοινωνικής ασφαλίσεως σε πλείονες ασφαλιστικούς φορείς» (ΣΤΕ 3470/2006:

Δι.Δίκη 2008.979), η δε παραβίασή της στην κοινωνική ασφάλιση και ιδίως κατά τη ρύθμιση των ασφαλιστικών παροχών προϋποθέτει άνισον μεταχείρισιν ομοειδών κατηγοριών ασφαλισμένων εντός του αυτού ασφαλιστικού οργανισμού [ΣτΕ 5057/1988: ΕΔΚΑ ΛΑ΄.474, 1077/2003 (7μελούς): ΕΔΚΑ 2004.437, 364/2005: ΕΔΚΑ 2005.442, 3470/2006 όπ.αν., 764/2011: «νόμος»], αφού η ασφαλιστική ισότητα νοείται μεταξύ των ασφαλισμένων του αυτού ασφαλιστικού φορέα, οι οποίοι τελούν υπό τις αυτές ή όμοιες συνθήκες (ΣτΕ 5057/1988 όπ. αν.).

9. Κατά γενική αρχή του δικαίου της κοινωνικής ασφάλισης, καμπτομένη μόνο σε περίπτωση ρητής και αντίθετης διάταξης νόμου, το συνταξιοδοτικό δικαίωμα κρίνεται με βάση το νομοθετικό καθεστώς που ισχύει κατά το χρόνο επέλευσης του ασφαλιστικού κινδύνου (ΣτΕ 2810/1991: «νόμος», ΣτΕ 21/2011, ΝΣΚ 589/2012), νοείται δε επερχόμενος ο ασφαλιστικός κίνδυνος γήρατος, ελλείψει ρητής αντίθετης νομοθετικής ρύθμισης, δια της διακοπής του ασφαλιστικού δεσμού του ασφαλισμένου με τον ασφαλιστικό φορέα. Συντελείται η διακοπή αυτή από της εκ μέρους του ασφαλισμένου αποδεδειγμένης μεταβολής του επαγγελματικού προσανατολισμού του ή της οριστικής διακοπής τού ασφαλιστέου επαγγέλματος, που έχει, αναλόγως των εκάστοτε ειδικών συνθηκών, την έννοια της ανέκκλητης εγκατάλειψης της ασφαλιζομένης επαγγελματικής απασχόλησης και δεν αρκεί η απλή διακοπή της (ΣτΕ 2810/1991 όπ.αν., πρβλ. ΣτΕ 79/1979). Όσον αφορά στο Ι.Κ.Α.-Ε.Τ.Α.Μ., εν όψει της παραγράφου 5 του άρθρου 29 του αν.ν. 1846/1951 (Α΄ 179), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, κατά την έννοια της οποίας η υποβολή της αίτησης συνταξιοδότησης λόγω γήρατος αποτελεί την απαραίτητη προϋπόθεση για να κινήσει η διαδικασία συνταξιοδότησης του ασφαλισμένου και από του χρόνου υποβολής της οποίας καθορίζεται ο χρόνος έναρξης της καταβολής της οικείας ασφαλιστικής παροχής (ΣτΕ 1153/1984, 4276/1987, 5292/1995, 4828/1998, 137/2002: ΕΔΚΑ 1984.736, 1988.437, ΕΔΚΑ 1997.146, ΔιΔίκη 2001.1316 & ΕΔΚΑ 2002.831 αντίστοιχα, 2810/1991 όπ.αν.), για τον προσδιορισμό του νομοθετικού καθεστώτος βάσει του οποίου θα κριθεί το συνταξιοδοτικό λόγω γήρατος δικαίωμα του ασφαλισμένου του Ι.Κ.Α. - Ε.Τ.Α.Μ. δεν αρκεί η επέλευση του λόγω γήρατος ασφαλιστικού κινδύνου, αλλά απαιτείται και η υποβολή σχετικής αίτησης του ασφαλισμένου (Σ.τ.Ε. 1704/2005 ΕΔΚΑ 2006, 139, ΣτΕ 2810/1991 όπ.αν., 707/2006: «νόμος», 58/1999: ΕΔΚΑ 1999.615, Σ.τ.Ε. 718/2006: ΕΔΚΑ 2006, 439, 665/2000, 58/1999, 2914/1983, 40/1985, 3852/1979 κ.ά., ΕΣ 581/2007: «νόμος»), ο χρόνος άσκησης της οποίας αποτελεί αντικειμενικό κριτήριο για τη διαφορετική μεταχείριση των ασφαλισμένων σε περίπτωση νομοθετικής μεταβολής (ΣτΕ 707/2006 όπ.αν.,

1704/2005: ΕΔΚΑ 2006, 139, 58/1999 όπ.αν., 718/2006 όπ.αν., 665/2000, 58/1999, 2914/1983, 40/1985, 3852/1979 κ.ά., ΕΣ 581/2007 όπ.αν.). Ο ασφαλισμένος μπορεί να επιλέξει το χρόνο υποβολής της σχετικής αίτησης, οπότε το δικαίωμά του κρίνεται με βάση το καθεστώς που ισχύει κατά το χρόνο υποβολής της (ΣτΕ 2810/1991). Κατ' αρχήν, κάθε διάταξη καταλαμβάνει τις αιτήσεις που υποβάλλονται μετά την έναρξη ισχύος της (ΣτΕ 1257/1996: «νόμος»). Όμως, αν μία αίτηση υποβληθεί μετά την έναρξη ισχύος μιάς διάταξης και παραμείνει εκκρεμής ενώπιον των οργάνων του ασφαλιστικού οργανισμού κατά την έναρξη ισχύος της επομένης διάταξης, η τελευταία εφαρμόζεται αυτεπάγγελα από τον ασφαλιστικό οργανισμό μόνο εφ' όσον, εν όψει του πραγματικού συγκεκριμένης υπόθεσης, είναι ευμενέστερη για τον ενδιαφερόμενο [ΣτΕ 177/1998 και 1453/1999: ΕΔΚΑ 2000 σελ. 270 και 263 αντιστοίχως, ΕΣ 581/2007 όπ.αν., Σ.τ.Ε. 1007/1990, 4516/1997, 177/1998, 1453/1999, 3127/2000: ΕΔΚΑ 1990.528, 1997.749, 2000.270, 2000.263, 2001.685 αντιστοίχως, (σχετ. ΣτΕ 1180/1991: «νόμος»), ΣτΕ 1752/1993], στον οποίο παρέχεται η ευχέρεια της επιλογής και εφ' όσον το δικαίωμα δεν έχει κριθεί βάσει του προϊσχύσαντος δικαίου (Χατζηδημητρίου – Ψηλός «Ασφαλιστική Νομοθεσία» όπ.αν.), άλλως η υπόθεση κρίνεται βάσει της διάταξης που ισχύει κατά το χρόνο υποβολής της αίτησης (Σ.τ.Ε. 1180/1991 όπ. αν). Τούτο ισχύει και όταν η υπόθεση εκκρεμεί, κατόπιν άσκησης ένστασης, ενώπιον αρμοδίας τοπικής διοικητικής επιτροπής (Πετροπουλάκος εις Γαληνού – Πετροπουλάκου «Η Κοινωνική Ασφάλιση / Ανάλυση και Πρακτική Εφαρμογή» σελ. 11, με περαιτέρω παραπομπές στη νομολογία του ΣτΕ) και δεν ισχύει μόνο όταν το νεότερο και ευνοϊκότερο καθεστώς ορίζεται ρητά ότι δεν εφαρμόζεται στις προγενέστερες ασφαλιστικές περιπτώσεις (Στεργίου «Δίκαιο Κοινωνικής Ασφάλισης» δεύτερη έκδοση σελ. 301, με περαιτέρω παραπομπή στη νομολογία του ΣτΕ). Διατάξεις νεότερες και ευμενέστερες από τις ισχύουσες δημιουργούν τεκμήριο αναδρομικής εφαρμογής των δυνάμενο να ανατραπεί μόνο με αντίθετη ειδική διάταξη (ΣτΕ 2672/1984: ΔΦΝ 1985.794). Ευνοϊκότερες νοούνται οι διατάξεις που θεσπίζουν τις ουσιαστικές προϋποθέσεις απονομής σύνταξης, αναγνώρισης χρόνου υπηρεσίας κ.λπ. και όχι οι αφορώσες σε διαδικαστικά θέματα (ΣτΕ 1864/2001: ΕΔΚΑ 2001.829). Συνεπώς, σε περίπτωση δυσμενούς νομοθετικής μεταβολής εφαρμόζεται το ευνοϊκότερο καθεστώς, δηλαδή το νομικό καθεστώς της υποβολής της αίτησης (ΕΣ 581/2007 όπ.αν., (Χατζηδημητρίου – Ψηλός «Ασφαλιστική Νομοθεσία» 2^η έκδοση σελ. 741). Η γενική αυτή αρχή (νομοθετικού επιπέδου) του δικαίου της κοινωνικής ασφάλισης κάμπτεται όταν ρητά και αντίθετα ο νόμος ορίζει και εφαρμόζεται αν δεν υφίσταται αντίθετη ειδική διάταξη νόμου (Σ.τ.Ε. 2810/1991 όπ. αν.,

Χατζηδημητρίου – Ψηλός «Ασφαλιστική Νομοθεσία» όπ.αν., Αθηνά Πετρόγλου όπ. αν. σελ. 512, 513, όπου και μνεία περιπτώσεων αναδρομικής απωλείας δικαιωμάτων κατηγοριών ασφαλισμένων). Καίτοι από τη διατύπωση της νομολογίας του ΣτΕ και του ΕΣ φαίνεται ότι ταυτίζεται η θεμελίωση και η άσκηση του συνταξιοδοτικού δικαιώματος, η κρίση τους αφορά κατ' ουσίαν στο εφαρμοστέο διαχρονικό δίκαιο και όχι σε αυτό καθ'αυτό το (διακριτό) θέμα της θεμελίωσης (κατοχύρωσης) του συνταξιοδοτικού δικαιώματος (Παπαρρηγοπούλου – Πεχλιβανίδη «Δίκαιο Κοινωνικής Ασφάλισης» 2^η έκδοση σελ. 368), η έννοια του οποίου υπέστη αλλαγή από τη θέσπιση των νόμων 3863/2010 και 3865/2010 και δεν πρόκειται πλέον περί της συνδρομής των απαιτούμενων α) χρόνου ασφάλισης και β) ηλικίας συνταξιοδότησης στο πρόσωπο του ασφαλισμένου κατά το χρονικό σημείο επέλευσης της ασφαλιστικής περίπτωσης (ή ασφαλιστικού κινδύνου), αφού ως κατοχύρωση του δικαιώματος αυτού νοείται πλέον το «κλείδωμα» του χρόνου ασφάλισης και της ηλικίας βάσει των οποίων θα συνταξιοδοτηθεί ο ασφαλισμένος όταν επέλθει ο ασφαλιστικός κίνδυνος, η κατοχύρωση δηλαδή του ασφαλισμένου από περαιτέρω αύξηση του χρόνου ασφάλισης ή της ηλικίας συνταξιοδότησης. Η κατοχύρωση αυτή διαφοροποιείται κατά περίπτωση και κατά διάταξη και αλλού κριτήριο της κατοχύρωσης είναι η συμπλήρωση του χρόνου ασφάλισης, αλλού η συμπλήρωση της ηλικίας συνταξιοδότησης και αλλού αμφότερα τα κριτήρια αθροιστικά (Αθηνά Πετρόγλου «η κρίση της κοινωνικής ασφάλισης ως κρίση του κράτους δικαίου»: ΕΔΚΑ ΝΔ' 511).

10. Ανεξάρτητα από αυτά, από τις αρχές του Κράτους δικαίου, οι οποίες κατοχυρώνονται όχι μόνο από το Σύνταγμα αλλά και από το άρθρο 3 του Καταστατικού του Συμβουλίου της Ευρώπης (βλ. απόφαση του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Δικαιωμάτων του Ανθρώπου ΣΤΡΑΝ κατά Ελλάδος της 9.12.1994, παρ. 46 και 49, Δ26.239, ΕΣ 581/2007 όπ.αν.), που κυρώθηκε με το ν.δ. 196/1974 και απέκτησε ισχύ υπέρτερη από τυπικό νόμο κατά το άρθρο 28 παρ. 1 του Συντάγματος, συνάγεται ότι, εφόσον με βάση ορισμένο νομοθετικό καθεστώς αποκτήθηκαν δικαιώματα από τους διοικούμενους, δεν είναι επιτρεπτό να καταργούνται τα δικαιώματα αυτά με νεότερο νόμο, που καταλαμβάνει και τις εκκρεμείς ενώπιον της Διοίκησης υποθέσεις, εφόσον οι υποθέσεις αυτές παρέμειναν εκκρεμείς ενώπιον της Διοίκησης αδικαιολόγητα επί μακρό χρονικό διάστημα με αποκλειστική υπαιτιότητα των διοικητικών οργάνων, με αποτέλεσμα να καταλαμβάνονται από το νεότερο νόμο, ενώ αν τα αρμόδια διοικητικά όργανα προέβαιναν έγκαιρα στη διεκπεραίωση των υποθέσεων αυτών, όπως είχαν υποχρέωση, σε συνδυασμό και με το ότι τα όργανα της Διοίκησης πρέπει να ενεργούν

με βάση τις αρχές της καλής πίστης, της χρηστής διοίκησης και της προστατευόμενης εμπιστοσύνης των δικαιωμάτων (ΕΣ 581/2007 όπ.αν., βλ. ΔΕΑ 2750/2000: ΕΔΚΑ 2003, 142), δεν θα καταλαμβάνονταν οι υποθέσεις αυτές από το νεότερο καταργητικό των σχετικών δικαιωμάτων τους νόμο (ΔΕΑ 362/2000 ΕΔΚΑ 2001, 540, ΕΣ 581/2007 όπ.αν.).

11. Κατά γενική αρχή του διοικητικού δικαίου, τυγχάνουσα εφαρμογής εν απουσία ειδικών διατάξεων (ΣτΕ 1610/1999: Ε.Δ.Κ.Α. 1999.771, ΣτΕ 1611/1999, 668/2000: Δι.Δίκη 2001.194 και 1319 αντίστοιχα), όταν η Διοίκηση με θετική της ενέργεια υποδεικνύει στους διοικούμενους ορισμένη συμπεριφορά, δεν δύναται ακολούθως να μεταβάλει άποψη ως προς τη νομιμότητα της υποδειχθείσας συμπεριφοράς και να επιβάλει κύρωση στο συμμορφωθέντα με την αρχική υπόδειξη διοικούμενο, γιατί αυτό θα ήταν αντίθετο με την αρχή της χρηστής διοίκησης που πρέπει να διέπει τη λειτουργία των δημοσίων υπηρεσιών (ΣτΕ 2893/1993: Δι.Δίκη 1994.870 και Δ.Εφ.Θ. 1558/1999: Δι.Δίκη 2000.360, ΔΠΘ 1197/2002: Αρμ. 2003.234).

12. Η εγκύκλιος δεν αποτελεί γραπτό νόμο ούτε εθιμικό δίκαιο και δε ρυθμίζει σχέσεις, δικαιώματα ή καταστάσεις. Εκδίδεται προς υποβοήθηση των οργάνων της διοίκησης προκειμένου να τους δοθούν οδηγίες ως προς την εφαρμογή διατάξεων και δεν υπερισχύει των διατάξεων νόμου (ΝΣΚ 589/2012).

Εφαρμογή των διατάξεων

13. Επειδή γνωμοδότηση του ΝΣΚ που γίνεται αρμοδίως δεκτή δεσμεύει τη Διοίκηση και την υποχρεώνει να εφαρμόζει τη λύση που δόθηκε με τη γνωμοδότηση (ΟΛΝΣΚ 151/2005), η εν προκειμένω δοθείσα με τη γνωμοδότηση ερμηνεία του άρθρου 61 παρ. 16 (πρώην 17) του ν. 4277/2014 υποχρεώνει την Υπηρεσία να την εφαρμόσει στις υποθέσεις του ερωτήματος.

Σύμφωνα με τη γνωμοδότηση:

«Εφ' όσον δεν έχει εκδοθεί η οριστική απόφαση συνταξιοδότησης ή η υπόθεση εκκρεμεί, κατόπιν άσκησης ένστασης, ενώπιον αρμοδίας τοπικής διοικητικής επιτροπής και στις νεότερες και ευμενέστερες (σε σχέση με τις ισχύουσες κατά το χρόνο υποβολής της αίτησης συνταξιοδότησης) διατάξεις δεν ορίζεται ρητά με αντίθετη ειδική διάταξη ότι δεν εφαρμόζεται το νεότερο και ευνοϊκότερο αυτό καθεστώς στις προγενέστερες ασφαλιστικές περιπτώσεις, τότε επιβάλλεται η αναδρομική

εφαρμογή του ευμενέστερου αυτού νόμου στην εκκρεμή αυτή ασφαλιστική υπόθεση (αρχή της αναδρομικής εφαρμογής του ευμενέστερου νόμου). Εν όψει τούτων και του ότι δεν ορίζεται ρητώς με αντίθετη ειδική διάταξη ότι δεν εφαρμόζεται το νεώτερο και ευνοϊκότερο καθεστώς των διατάξεων του άρθρου 61, παρ. 16 (πρώην 17) του ν. 4277/2014 στις προγενέστερες ασφαλιστικές περιπτώσεις, στις εξεταζόμενες περιπτώσεις, όπου μέχρι και την έναρξη ισχύος αυτής της διάταξης είτε δεν είχε εκδοθεί η οριστική απόφαση για απονομή σύνταξης στον ασφαλισμένο από το τέως Τ.Σ.Ε.Α.Π.Γ.Σ.Ο., είτε η υπόθεση του ασφαλισμένου εκκρεμούσε, κατόπιν άσκησης ένστασης, ενώπιον αρμοδίας τοπικής διοικητικής επιτροπής, επιβαλλόταν η αναδρομική εφαρμογή του νεότερου και ευνοϊκότερου καθεστώτος των διατάξεων του άρθρου 61, παρ. 16 (πρώην 17) του ν. 4277/2014 και, συνεπώς, έπρεπε να απονεμηθεί σύνταξη γήρατος στους ασφαλισμένους αυτούς με έναρξη καταβολής από το χρόνο υποβολής της αίτησής τους για απονομή σύνταξης γήρατος βάσει των καταστατικών διατάξεων του Τ.Σ.Ε.Α.Π.Γ.Σ.Ο. και κατ' εσφαλμένη ερμηνεία - άλλως κατά πλημμελή εφαρμογή - διατάξεων, κανόνων και αρχών ουσιαστικού δικαίου θεωρήθηκαν οι αιτήσεις συνταξιοδότησής τους ως πλάσματι υποβληθείσες την 1^η/8^{ου}/2014.».

Από την υπαγωγή των υπόψη του ΝΣΚ τεθέντων πραγματικών περιστατικών στο εκτεθέν νομοθετικό πλαίσιο προκύπτουν τα εξής:

14. Επί των υποθέσεων των Α.Σ. και Χ.Σ. (στις οποίες αφορά το υπ' αριθμ. πρωτ. 1179 από 31-1-2018 έγγραφο του Ε.Φ.Κ.Α. / Α' τοπικού υποκαταστήματος μισθωτών Ημαθίας με έδρα τη Βέροια): Οι εν λόγω ασφαλισμένοι, ενώ πληρούσαν τις ίδιες προϋποθέσεις συνταξιοδότησης με άλλους ασφαλισμένους και υπέβαλαν αίτηση συνταξιοδότησης στο Ι.Κ.Α. - Ε.Τ.Α.Μ. την ίδια χρονική στιγμή, αντιμετωπίστηκαν διαφορετικά σε σχέση με αυτούς λόγω της μεταβολής των «πακέτων κάλυψής» τους σε συνδυασμό με την καθυστέρηση έκδοσης των οριστικών αποφάσεων συνταξιοδότησής τους από το Ι.Κ.Α. - Ε.Τ.Α.Μ.. Ενώ δηλαδή κάποιοι ασφαλισμένοι συνταξιοδοτήθηκαν οριστικά σύμφωνα με την νομοθεσία του Ι.Κ.Α. - Ε.Τ.Α.Μ., άλλοι (όπως οι Α.Σ. και Χ.Σ.) α) οι οποίοι είχαν υποβάλει στο Ι.Κ.Α. - Ε.Τ.Α.Μ. αίτηση οριστικής συνταξιοδότησης κατά τον ίδιο χρόνο με αυτούς που συνταξιοδοτήθηκαν με τη νομοθεσία του Ι.Κ.Α. - Ε.Τ.Α.Μ. και β) για τους οποίους δεν εκδόθηκε έγκαιρα από το Ι.Κ.Α. - Ε.Τ.Α.Μ., οριστική απόφαση συνταξιοδότησης, αντιμετωπίστηκαν σαν ασφαλισμένοι του Τ.Σ.Ε.Α.Π.Γ.Σ.Ο. λόγω της μεταγενέστερης αλλαγής της νομοθεσίας [με την έναρξη

ισχύος του άρθρου 61, παρ. 16 (πρώην παρ. 17) του ν. 4277/2014], με αποτέλεσμα οι αιτήσεις τους να σταλούν στο Τ.Σ.Ε.Α.Π.Γ.Σ.Ο. και να απορριφθούν λόγω έλλειψης χρονικών προϋποθέσεων συνταξιοδότησης κατ' εφαρμογή της καταστατικής νομοθεσίας αυτού, ενώ αυτοί οι ασφαλισμένοι ήδη λάμβαναν προσωρινή σύνταξη από το Ι.Κ.Α. - Ε.Τ.Α.Μ., την οποία τώρα καλούνται να επιστρέψουν με αποφάσεις καταλογισμού σε βάρος τους. Για την κατηγορία αυτή ασφαλισμένων, ήτοι για αυτούς που λάμβαναν προσωρινή σύνταξη από το Ι.Κ.Α. - Ε.Τ.Α.Μ. και καλούνται να την επιστρέψουν με αποφάσεις καταλογισμού σε βάρος τους, στο υπ' αριθμ. πρωτ. 1179 από 31-1-2018 έγγραφο του Ε.Φ.Κ.Α. / Α' τοπικού υποκαταστήματος μισθωτών Ημαθίας με έδρα τη Βέροια αναγράφονται – μεταξύ άλλων - τα ακόλουθα (επί λέξει): «Εν προκειμένω όμως, οι ασφαλισμένοι του τ. Τ.Σ.Ε.Α.Π.Γ.Σ.Ο. υπέβαλαν αίτηση συνταξιοδότησης και έλαβαν προσωρινή σύνταξη από το Περιφερειακό Υποκατάστημα Θεσσαλονίκης Ι.Κ.Α. - Ε.Τ.Α.Μ., λόγω της άστοχης μεταβολής των ασφαλιστικών πακέτων τους, από πακέτα κάλυψης Τ.Σ.Ε.Α.Π.Γ.Σ.Ο., σε πακέτα κάλυψης Ι.Κ.Α. - Ε.Τ.Α.Μ., ... με τις διατάξεις του οποίου εξασφάλιζαν τις προϋποθέσεις συνταξιοδότησης. Ως προς τη μεταβολή των ασφαλιστικών πακέτων τους, δεν οφείλεται σε υπαιτιότητα των ασφαλισμένων τους, αλλά στην εκ παραδρομής, λόγω της εποχικής τους εργασίας, υπαγωγής τους στην ασφάλιση του Ι.Κ.Α. - Ε.Τ.Α.Μ. ως "νέων εργαζόμενων" και ασφαρίζοντας από σφάλμα, ως "νέους εργαζόμενους" τους εποχικά εργαζόμενους στις συνεταιριστικές οργανώσεις, των οποίων ο ασφαλιστικός δεσμός με το τ. Τ.Σ.Ε.Α.Π.Γ.Σ.Ο. ουδέποτε διερρήχθη ...». Με αυτό το έγγραφό του το υποκατάστημα παρακαλεί εν συνεχεία την Διοίκηση του Ε.Φ.Κ.Α. να ενεργήσει «κατ' εφαρμογή των αρχών της καλής και χρηστής διοίκησης αλλά και για λόγους ισότητας προς διευθέτηση του ζητήματος που προέκυψε σχετικά με την τακτοποίηση του χρέους από προσωρινές συντάξεις των ασφαλισμένων όπως ενδεικτικά αναφέρονται, καθώς οφείλεται σε άστοχες ενέργειες του ίδιου του ασφαλιστικού μας φορέα.». Οι επί των αιτήσεων των Α.Σ. και Χ. Σ. για απονομή σύνταξης υποθέσεις παρέμειναν από Δεκεμβρίου 2012 εκκρεμείς στη Διοίκηση αδικαιολόγητα για μακρό χρονικό διάστημα από αποκλειστική υπαιτιότητα των διοικητικών οργάνων, ενώ αν τα αρμόδια διοικητικά όργανα είχαν προβεί έγκαιρα στη διεκπεραίωση των υποθέσεων αυτών, όπως είχαν υποχρέωση, σε συνδυασμό και με το ότι πρέπει να ενεργούν βάσει των αρχών της ισότητας (ίσης μεταχείρισης ομοειδών κατηγοριών ασφαλισμένων εντός του αυτού ασφαλιστικού οργανισμού) και της χρηστής διοίκησης, θα είχαν γίνει δεκτές οι αιτήσεις, όπως βεβαιώνεται με το αμέσως ανωτέρω έγγραφο, διότι θα είχαν κριθεί βάσει του κατά

το χρόνο υποβολής των νομικού καθεστώτος, όπως το ερμήνευε τότε η Υπηρεσία. Τις αιτήσεις των για απονομή σύνταξης οι Α.Σ. και Χ.Σ. υπέβαλαν εν όψει της ήδη γενόμενης «άστοχης μεταβολής των ασφαλιστικών πακέτων τους, από πακέτα κάλυψης Τ.Σ.Ε.Α.Π.Γ.Σ.Ο., σε πακέτα κάλυψης Ι.Κ.Α. - Ε.Τ.Α.Μ., ... με τις διατάξεις του οποίου εξασφάλιζαν τις προϋποθέσεις συνταξιοδότησης», πεισθέντες δηλαδή από μονομερείς και θετικές ενέργειες του Ι.Κ.Α. - Ε.Τ.Α.Μ. ότι υπάγονταν υποχρεωτικά και αυτοδίκαια στην ασφάλιση του Ι.Κ.Α. - Ε.Τ.Α.Μ. και ότι βάσει της νομοθεσίας του Ι.Κ.Α. - Ε.Τ.Α.Μ. συμπλήρωναν τις προϋποθέσεις συνταξιοδότησης. Αντιθέτως έπραξαν τα όργανα της Διοίκησης στην υπόθεση του Π.Μ. ο οποίος πληρούσε τις αυτές με τους ανωτέρω προϋποθέσεις συνταξιοδότησης βάσει της νομοθεσίας του Ι.Κ.Α. - Ε.Τ.Α.Μ. όταν υπέβαλε αίτηση στην αυτή Υπηρεσία η οποία εξέδωσε την 19^η/6^{ου}/2014 απόφαση συνταξιοδότησής του βάσει των διατάξεων της κατά το χρόνο υποβολής της αίτησης νομοθεσίας του Ι.Κ.Α. - Ε.Τ.Α.Μ.. Βάσει τούτων, μη νόμιμη, λόγω παραβίασης των εκτεθεισών διατάξεων και γενικών αρχών, είναι η αναζήτηση από την Υπηρεσία των εισπραχθέντων από τους Α.Σ. και Χ.Σ. χρηματικών ποσών της προσωρινής σύνταξής των. Η ανάκληση όμως των δυσμενών γι' αυτούς τους διοικουμένους ατομικών διοικητικών πράξεων, με τις οποίες α) απορρίφθηκαν οι αιτήσεις των και β) αναζητούνται από την Υπηρεσία τα χρηματικά ποσά της προσωρινής σύνταξής των τα οποία είχαν εισπράξει, απόκειται στη διακριτική ευχέρεια της Διοίκησης και δεν αποτελεί υποχρέωσή της.

15. Η επί της αίτησης του Γ.Ν. περί απονομής σύνταξης υπόθεση παρέμεινε εκκρεμής ενώπιον της Διοίκησης επί μακρό χρονικό διάστημα (από 14-12-2010 μέχρι 16-3-2015) αδικαιολόγητα και από αποκλειστική υπαιτιότητα των διοικητικών οργάνων. Με την υπ' αριθμ. 362 από 4-2-2011 απόφασή της η Υπηρεσία «έχοντας υπόψη 1) τις διατάξεις της παρ. 6 του άρθρ. 15 του Ν. 3607/07 και του καταστατικού του τ. ΤΣΕΑΠΓΣΟ, 2) τα στοιχεία της αίτησης τ... ασφαλισμέν... , τα προσκομισθέντα δικαιολογητικά και τα αναγραφόμενα στην υπεύθυνη δήλωση, με την οποία δηλώνει ότι έχει πραγματοποιήσει 25 έτη δηλαδή 7513 ημέρες ασφάλισης και ότι πληροί τις προϋποθέσεις καταβολής σύνταξης λόγω γήρατος, σύμφωνα με τις διατάξεις του καταστατικού του τ. Ταμείου και συγκεντρώνει τις βασικές ελάχιστες προϋποθέσεις του άρθρου 15 εδ. δ' του κατ/κού και άρθ. 47 παρ. 3 του Ν. 2084/92 και επιθυμεί την καταβολή της προσωρινής σύνταξης, όπως ορίζουν οι διατάξεις της παρ. 6 του άρθρ. 15 του Ν. 3607/07 ...» εχορήγησε στον Γ.Ν. «προσωρινή σύνταξη λόγω γήρατος από 14-12-2010 μέχρι την έκδοση της οριστικής συνταξιοδοτικής απόφασης για την απονομή σύνταξης λόγω γήρατος». Με το

υπ' αριθμ. πρωτ. 2201 από 16-3-2015 έγγραφο η Υπηρεσία κάλεσε σε ακρόαση τον Γ.Ν. κατ' άρθρον 46 του ν. 2676/1999 και τον ενημέρωσε ότι, επειδή, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 61, παρ. 16 (πρώην 17) του ν. 4277/2014, δεν συντρέχουν πλέον οι νόμιμες προϋποθέσεις απονομής σύνταξης λόγω γήρατος κατά τις διατάξεις του Τ.Σ.Ε.Α.Π.Γ.Σ.Ο., αφού κατά το χρόνο (1-8-2007) ένταξης του κλάδου σύνταξης του Τ.Σ.Ε.Α.Π.Γ.Σ.Ο. στο Ι.Κ.Α. - Ε.Τ.Α.Μ. είχε ασφαλιστικό δεσμό με το Ι.Κ.Α. - Ε.Τ.Α.Μ. και όχι με το Τ.Σ.Ε.Α.Π.Γ.Σ.Ο., στο οποίο φαίνεται ότι είχε πραγματοποιήσει 3.807 ημέρες ασφάλισης από Ιανουαρίου 1987 έως Οκτώβριο 2009, για την απασχόλησή του από 1/8/2007 και μετά στον συνεταιριστικό εργοδότη (Ε.Α.Σ. Σερρών) δε μπορεί να ασφαρίζεται ούτε να συνταξιοδοτηθεί σύμφωνα με τις διατάξεις του Τ.Σ.Ε.Α.Π.Γ.Σ.Ο.. Από την υπαγωγή των πραγματικών περιστατικών της υπόθεσης στον κανόνα δικαίου του άρθρου 61 παρ. 16 (πρώην 17) του ν. 4277/2014, όπως ερμηνεύθηκε με τη γνωμοδότηση, προκύπτει ότι είναι νομικά εσφαλμένο το συμπέρασμα της Υπηρεσίας ότι ο Γ.Ν. κατά το χρόνο (1-8-2007) ένταξης του κλάδου σύνταξης του Τ.Σ.Ε.Α.Π.Γ.Σ.Ο. στο Ι.Κ.Α. - Ε.Τ.Α.Μ. είχε ασφαλιστικό δεσμό με το Ι.Κ.Α. - Ε.Τ.Α.Μ. και όχι με το Τ.Σ.Ε.Α.Π.Γ.Σ.Ο. και ότι το αίτημα συνταξιοδότησής του θα κριθεί βάσει των διατάξεων του Ι.Κ.Α. - Ε.Τ.Α.Μ.. Εν όψει τούτων, μη νόμιμη, λόγω παραβίασης των εκτεθεισών διατάξεων και γενικών αρχών, θα είναι και η αναζήτηση από την Υπηρεσία των εισπραχθέντων από τον Γ.Ν. χρηματικών ποσών της προσωρινής σύνταξής του, αν στηριχθεί στο εσφαλμένο αυτό συμπέρασμα.

16. Από την υπαγωγή των πραγματικών περιστατικών της υπόθεσης της Γ.Ε. στον κανόνα δικαίου του άρθρου 61 παρ. 16 (πρώην 17) του ν. 4277/2014, όπως ερμηνεύθηκε με τη γνωμοδότηση εν όψει και των εκτεθεισών διατάξεων και αρχών, προκύπτει ότι επιβαλλόταν η αναδρομική εφαρμογή του νεότερου και ευνοϊκότερου καθεστώτος των διατάξεων του άρθρου 61 παρ. 16 (πρώην 17) του ν. 4277/2014 ως προς το χρόνο έναρξης καταβολής της σύνταξης και συνεπώς είναι νομικά εσφαλμένο το συμπέρασμα της Υπηρεσίας για έναρξη καταβολής της απονεμηθείσας - λόγω γήρατος - σύνταξης από την έναρξη ισχύος του άρθρου 61 παρ. 16 (πρώην 17) του ν. 4277/2014 και όχι από την 1^η/4^{ου}/2010 (ημέρα υποβολής της αίτησής της για απονομή σύνταξης), δεδομένου ότι ήδη από 31-3-2010 είχαν λάβει χώρα όλα τα θεμελιωτικά του δικαιώματος πραγματικά περιστατικά κατ' εφαρμογή των διατάξεων περί Τ.Σ.Ε.Α.Π.Γ.Σ.Ο. και των άρθρων 48 παρ. 3 ν. 2084/1992 και 9 ν. 1976/1991. Επομένως η αναζήτηση των καταβληθέντων στη Γ.Ε. χρηματικών ποσών προσωρινών συντάξεων για το διάστημα από της υποβολής της αίτησής της για απονομή σύνταξης

έως και 31-7-2014 είναι μη νόμιμη, γιατί ερείδεται στην ανωτέρω νομικά εσφαλμένη κρίση. Η υπ' αριθμ. 1137/2017 απόφαση της Υπηρεσίας, που απολαύει του τεκμηρίου νομιμότητάς (ή εγκυρότητας) των διοικητικών πράξεων, μη ανακληθείσα διοικητικά και μη ακυρωθείσα δικαστικά παράγει όλα τα έννομα αποτελέσματά της ανεξάρτητα από την εν λόγω νομική πλημμέλειά της για την οποία είναι ακυρωτέα (η ασφαλισμένη επιφυλάχθηκε «παντός δικαιώματός της αναφορικά και σε σχέση με ευνοϊκότερη ρύθμιση ή υφιστάμενη διάταξη νόμου» και ήδη η υπόθεση εκκρεμεί ενώπιον της αρμοδίας Τ.Δ.Ε. κατόπιν άσκησης ένστασης της ασφαλισμένης, ο πρώτος λόγος της οποίας είναι αυτή η πλημμέλεια της πράξης). Επομένως αν και εσφαλμένη η υπ' αριθμ. 1137/2017 απόφαση της Υπηρεσίας είναι εφαρμοστέα, αφού υπό το φως του άρθρου 20 § 1 του Συντάγματος (σχετ. και άρθρον 6 ΕΣΔΑ), γίνεται δεκτό ότι όταν, μετά την άσκηση ένστασης από τον οφειλέτη του Ι.Κ.Α. κατά των καθ' ης η ένσταση καταλογιστικών πράξεων, δεν έχει ολοκληρωθεί (περατωθεί) ακόμη η διοικητική διαδικασία, είτε με την έκδοση απόφασης της ΤΔΕ επί της ένστασης, είτε με την πάροδο άπρακτης της προθεσμίας εντός της οποίας οφείλει να αποφανθεί η ΤΔΕ, δεν αναστέλλεται μεν, κατ' άρθρο 120 § 4 του Κανονισμού Ασφάλισης του Ι.Κ.Α., η εγγραφή του οφειλέτη του Ι.Κ.Α. στην κατάσταση οφειλετών του (Μπρισκόλας στην ΕΔΚΑ ΜΓ.494 όπου και περαιτέρω παραπομπή), είναι όμως ανεπίτρεπτη η ταμειακή βεβαίωση της οφειλής, η οποία αποτελεί τον υπό στενή έννοια νόμιμο τίτλο για την είσπραξη των απαιτήσεων και δεν είναι, ως εκ τούτου, δυνατή η λήψη μέτρων αναγκαστικής εκτέλεσης σε βάρος του οφειλέτη κατά τις διατάξεις του ΚΕΔΕ (ΣΤΕ 2982/2007 επταμ., ΣΤΕ 1760/2008, 3328/2008).

17. Ο γεννημένος στις 24/8/1959 Β.Τ. 1) ασφαλίσθηκε α) από 1/9/1977 έως 1981 στον κλάδο σύνταξης του Ι.Κ.Α. - Ε.Τ.Α.Μ. για 527 ημέρες εργασίας (Η.Ε.) εκ των οποίων 322 Η.Ε. οικοδομικά, 6 Η.Ε. βαρέα και 199 Η.Ε. μικτά, β) από 1/1/1982 έως 30/6/2000 στον κλάδο σύνταξης του Τ.Σ.Ε.Α.Π.Γ.Σ.Ο. για 5.276 Η.Ε. για την απασχόλησή του στην Ε.Γ.Σ. (ένωση γεωργικών συνεταιρισμών) Βεροίας, οι οποίες, λόγω της ένταξης του Τ.Σ.Ε.Α.Π.Γ.Σ.Ο. στο Ι.Κ.Α. - Ε.Τ.Α.Μ., με την υπ' αριθμ. 530/10-3-2011 απόφαση διευθυντού του αρμοδίου τοπικού υποκαταστήματος (ασφαλισμένων του εντασσομένου Τ.Σ.Π. - Η.Σ.Α.Π. και του εντασσομένου κλάδου σύνταξης Τ.Σ.Ε.Α.Π.Γ.Σ.Ο.) του Ι.Κ.Α. - Ε.Τ.Α.Μ. αναγνωρίσθηκαν ως Η.Ε. διανυθείσες στην ασφάλιση του κλάδου σύνταξης του Ι.Κ.Α. - Ε.Τ.Α.Μ., γ) από 1/8/2001 έως 30/6/2008 στον Ο.Γ.Α. για 2.075 Η.Ε. και 2) από 1/7/2008 έως και 28/2/2010 πραγματοποίησε 500 Η.Ε. λόγω της απασχόλησής του με την ειδικότητα του λογιστή στον αγροτικό συνεταιρισμό Νησιού Ημαθίας. Ο Β.Τ. με

την υπ' αριθμ. πρωτ. 3273/2-3-2010 αίτησή του και την επισυναφθείσα σε αυτήν υπεύθυνη δήλωση ζήτησε να του χορηγηθεί προσωρινή σύνταξη σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 3607/2007 λόγω γήρατος, με συνυπολογισμό του χρόνου ασφάλισής του στον Ο.Γ.Α. και κατ' επίκληση της διάταξης του άρθρου 15 περ. δ' του - εγκριθέντος με την υπ' αριθμ. 54883/Σ. 1667 από 22/1/1940 (Β' 48) [εκδοθείσα κατ' εξουσιοδότηση του άρθρου 59 παρ. 1 του αν.ν. από 11-11-1935 «περί οργανισμού του Υπουργείου Εργασίας» (Α' 543), όπως ερμηνεύθηκε αυθεντικά με το άρθρο 1 παρ. 3 του αν.ν. 694/1937 (Α' 196)] απόφαση Υφυπουργού της Εργασίας - καταστατικού του Τ.Σ.Ε.Α.Π.Γ.Σ.Ο., όπως αντικαταστάθηκε με την - εκδοθείσα κατ' εξουσιοδότηση των α) άρθρου 59 παρ. 1 του αν.ν. από 11-11-1935 (Α' 543), όπως ερμηνεύθηκε αυθεντικά κατά τα εκτεθέντα και β) άρθρου 1 παρ. 1 και 2 του ν.δ. 2520/1953 (Α' 220)] - υπ' αριθμ. 67064/Σ. 670 από 19/11/1957 (Β' 313) απόφαση Υπουργού της Εργασίας (κατά την οποία «δικαίωμα συντάξεως έχει πας ησφαλισμένος ... δ) εάν απολυθή της υπηρεσίας λόγω καταργήσεως θέσεως ή εξ άλλων λόγων μη οφειλομένων εις υπαιτιότητα αυτού, μετά την συμπλήρωσιν του 50ού έτους της ηλικίας του προκειμένου περί αρρένων ... και έχει 20ετή συντάξιμον υπηρεσίαν εξ ης 15ετή πραγματικήν εν ασφαλίσει τοιαύτην ή επί ηλικίας 45 ετών και άνω α) μετά την συμπλήρωσιν 25ετούς συνταξίμου υπηρεσίας εξ ης 15ετή πραγματικήν εν ασφαλίσει τοιαύτην και β) μετά συμπλήρωσιν 20ετούς συνταξίμου συνεταιριστικής και εν πραγματική ασφαλίσει υπηρεσίας. ...». Με την υπ' αριθμ. 946 από 10-3-2010 απόφαση του διευθυντή του τοπικού υποκαταστήματος ασφαλισμένων του εντασσομένου Τ.Σ.Π. - Η.Σ.Α.Π. και του εντασσομένου κλάδου σύνταξης Τ.Σ.Ε.Α.Π.Γ.Σ.Ο. του Ι.Κ.Α. - Ε.Τ.Α.Μ. χορηγήθηκε στο Β.Τ. προσωρινή σύνταξη κατ' εφαρμογή του άρθρου δεκάτου πέμπτου, παρ. 6 του ν. 3607/2007, ύψους 810,00 ευρώ μηνιαίως από 1/3/2010. Στην τοπική διοικητική επιτροπή του τοπικού υποκαταστήματος ασφαλισμένων του εντασσομένου Τ.Σ.Π. - Η.Σ.Α.Π. και του εντασσομένου κλάδου σύνταξης Τ.Σ.Ε.Α.Π.Γ.Σ.Ο. του Ι.Κ.Α. - Ε.Τ.Α.Μ. εκκρεμεί ένσταση του Β.Τ. κατά της υπ' αριθμ. 280/18-2-2014 απόφασης (διευθυντή του ως άνω υποκαταστήματος) περί α) διακοπής της προσωρινής του σύνταξης, β) καταλογισμού των αχρεωστήτως καταβληθεισών συντάξεων και γ) διαβίβασης του συνταξιοδοτικού αιτήματος του Β.Τ. στο περιφερειακό υποκατάστημα Θεσσαλονίκης του Ι.Κ.Α. - Ε.Τ.Α.Μ. προς κρίση. Η από 2-3-2010 συνταξιοδοτική τού Β.Τ. αίτηση, α) ενώ πριν τη έναρξη ισχύος (1-8-2014) της διάταξης υπαγόταν στις ρυθμίσεις των διατάξεων του άρθρου 28, παρ. 1 (περιπτώσεων 1^α και 1β) του αν.ν. 1846/1951, δηλ. της περί Ι.Κ.Α. - Ε.Τ.Α.Μ. νομοθεσίας και κατ' εφαρμογήν αυτών ο Β.Τ., ηλικίας 51 ετών στις 2-3-

2010, δεν πληρούσε τα ηλικιακά όρια (67, ή 62 ετών) απονομής σύνταξης λόγω γήρατος, β) από 1-8-2014 [οπότε άρχισε ισχύουσα η διάταξη του άρθρου 61, παρ. 16 (πρώην παρ. 17) του ν. 4277/2014] καταλήφθηκε [εν όσω ήταν (και είναι ακόμη) εκκρεμής ενώπιον της Τ.Δ.Ε. του περιφερειακού υποκαταστήματος Θεσσαλονίκης του Ι.Κ.Α. - Ε.Τ.Α.Μ.] από αυτή τη διάταξη η οποία καταλαμβάνει στο πεδίο εφαρμογής της και αιτήσεις εκκρεμείς ενώπιον της Διοίκησης οσάκις η εφαρμογή της αποβαίνει για τους ασφαλιζομένους ευμενέστερη σε σχέση με το νομικό καθεστώς που ίσχυε κατά το χρόνο υποβολής των αιτήσεων. Εν προκειμένω το συνταξιοδοτικό του Β.Τ. αίτημα, ενώ προ της 1^{ης}/8ου2014 υπαγόταν στις ρυθμίσεις των διατάξεων της περί Ι.Κ.Α. - Ε.Τ.Α.Μ. νομοθεσίας και κατ' εφαρμογήν αυτών ο Β.Τ. δεν πληρούσε τα ηλικιακά όρια απονομής σύνταξης λόγω γήρατος, υπαχθείς στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 61, παρ. 16 (πρώην παρ. 17) του ν. 4277/2014 λόγω του ενεργού του ασφαλιστικού δεσμού με τον κλάδο σύνταξης του Τ.Σ.Ε.Α.Π.Γ.Σ.Ο. από 1/1/1982 έως 30/6/2000, θεμελιώνει δικαίωμα απονομής πλήρους σύνταξης λόγω γήρατος βάσει του άρθρου 15 περ. δ' του καταστατικού του Τ.Σ.Ε.Α.Π.Γ.Σ.Ο., γιατί έχει συμπληρώσει το πεντηκοστό έτος της ηλικίας του (ήδη από 2-3-2010) και πραγματοποιήσει [με συνυπολογισμό του διαστήματος από 1/7/2008 έως και 28/2/2010, οπότε ασφαλίσθηκε για 500 Η.Ε. για την απασχόλησή του με την ειδικότητα του λογιστή στον αγροτικό συνεταιρισμό Νησιού Ημαθίας ως χρόνου ασφάλισης στο Τ.Σ.Ε.Α.Π.Γ.Σ.Ο. και όχι στο Ι.Κ.Α. - Ε.Τ.Α.Μ.] εικοσαετή συντάξιμη υπηρεσία από την οποία 15ετή πραγματική στην ασφάλιση κατ' εφαρμογή του άρθρου 15 περ. δ' του καταστατικού του Τ.Σ.Ε.Α.Π.Γ.Σ.Ο., που εφαρμόζεται κατά τη ρητή επιταγή της - ειδικότερης κάθε άλλης - διάταξης του άρθρου 61, παρ. 16 (πρώην παρ. 17) του ν. 4277/2014. Επομένως το συνταξιοδοτικό του Β.Τ. αίτημα πρέπει να κριθεί βάσει των αμέσως ανωτέρω καταστατικών διατάξεων του Τ.Σ.Ε.Α.Π.Γ.Σ.Ο., κατ' εφαρμογή των οποίων ο Β.Τ. κατά την υποβολή της αίτησής του είχε θεμελιώσει πλήρες συνταξιοδοτικό δικαίωμα λόγω γήρατος, γιατί η νεότερη και ευμενέστερη για τον Β.Τ. διάταξη του άρθρου 61, παρ. 16 (πρώην 17) του ν. 4277/2014, από την έναρξη ισχύος της (1-8-2014) έχει καταλάβει στο πεδίο εφαρμογής της την ενώπιον της διοίκησης - και συγκεκριμένα ενώπιον της Τ.Δ.Ε. του τοπικού υποκαταστήματος ασφαλισμένων του εντασσομένου Τ.Σ.Π. - Η.Σ.Α.Π. και του εντασσομένου κλάδου σύνταξης Τ.Σ.Ε.Α.Π.Γ.Σ.Ο. του Ι.Κ.Α. - Ε.Τ.Α.Μ. - εκκρεμή συνταξιοδοτική αυτή υπόθεσή του. Ως εκ τούτου, α) ήταν νόμιμη η - ήδη ανακληθείσα (και, ως εκ τούτου, εξαφανισθείσα) - υπ' αριθμ. 946 από 10-3-2010 απόφαση διευθυντή του τοπικού υποκαταστήματος ασφαλισμένων του εντασσομένου Τ.Σ.Π. - Η.Σ.Α.Π. και

του εντασσομένου κλάδου σύνταξης Τ.Σ.Ε.Α.Π.Γ.Σ.Ο. του Ι.Κ.Α. - Ε.Τ.Α.Μ. με την οποία χορηγήθηκε στον Β.Τ. προσωρινή σύνταξη κατ' εφαρμογή του άρθρου δεκάτου πέμπτου, παρ. 6 του ν. 3607/2007 και β) η αναζήτηση των καταβληθέντων στον Β.Τ. χρηματικών ποσών προσωρινών συντάξεων για το διάστημα από της υποβολής της αίτησής του για απονομή σύνταξης έως και 31-7-2014 είναι μη νόμιμη, γιατί ερείδεται στην εσφαλμένη κρίση περί έναρξης καταβολής της λόγω γήρατος σύνταξης από την έναρξη ισχύος του άρθρου 61 παρ. 17 του ν. 4277/2014 και όχι από την ημέρα υποβολής της αίτησής του για απονομή της σύνταξης. Αν και νομικά πλημμελής η ανακλητική απόφαση διευθυντή του ως άνω υποκαταστήματος είναι καθ' όλες τις έννομες συνέπειές της εφαρμοστέα. Η ανάκληση αυτής της ανακλητικής (δυσμενούς για τόν Β.Τ.) ατομικής διοικητικής πράξης απόκειται στη διακριτική ευχέρεια της Διοικήσεως και δεν αποτελεί υποχρέωσή της.

Απάντηση

18. Σύμφωνα με τα προεκτεθέντα, στο ερώτημα που υποβλήθηκε προσήκει η απάντηση ότι μη νόμιμα η Υπηρεσία αναζητεί την επιστροφή των καταβληθέντων στους ασφαλισμένους Α.Σ., Χ.Σ., Γ.Ε., Γ.Ν. και Β.Τ. χρηματικών ποσών προσωρινών συντάξεων.-

Ο πρόεδρος του ΝΣΚ

Αντώνης Παπαγεωργίου